

Fødevareministeriet
Slotsholmsgade 12
1216 København K

Sønderborg, 2010-10-28

Vedr.: Ansøgning/motivationsbeskrivelse for MadX i Sønderborg.

Sønderborg Kommune, EUC Syd og Sønderborg Turist – og erhvervscenter søger hermed om at lade Sønderborg blive hjemsted for et kommende Madeksperimentarium under titlen MADX.

Fødevarer, mad og traditioner er emner, der vedrører os alle - ung som gammel, på tværs af grænser og kulturer. Det er således også et emne, som rigtig mange forskellige personer har en mening om både som private forbrugere såvel som producenter, myndigheder, politikere osv. Fødevarer og hele fødevarekæden set i et bredt perspektiv, er en meget betydelig faktor i det danske samfund, både som en faktor der bidrager positivt til den danske betalingsbalance og som en meget omkostningstung faktor i det offentlige system.

Den danske madkultur er under forandring, der stilles andre krav til hele fødevarekæden i dag, end der gjorde for bare få år tilbage. På samme tid er vores traditioner omkring råvarer og måltidet noget af det som er vanskeligst at ændre på, hvilket bl.a. kommer meget tydeligt til udtryk omkring højtiderne og i forbindelse med de madtraditioner, som vi ser hos vores voksende population af ikke etniske danskere.

Sønderjylland er en region med stolte madtraditioner, der rækker langt ud over pølser, kål og sønderjysk kaffebord. Det er en region hvor madtraditionerne er baseret på traditionelle simple landbrugsprodukter, som man kunne dyrke selv eller få hos den lokale høker. Dette afspejles i dag i regionen, hvor der findes en bred vifte af aktører i fødevarekæden, der arbejder med respekt for de gode landbrugsprodukter, det enkelte kvalitetsprodukt samtidig med, at der tænkes innovativt i forhold til produktion, præsentation og anvendelse af råvarerne.

Hvad kan Sønderborg tilbyde MADX?

Fyrtårn – internationalt fokus på dansk madkultur samt udvikling og nytænkning

Regeringens ønske om at MADX skal have et internationalt fokus og dermed være i tæt samarbejde med et netværk af aktører uden for Danmarks grænser ligger lige til højrebænet for Sønderborg. Alene Sønderborgs geografiske placering er en klar fordel. Samarbejdet på tværs af grænsen er naturligt på alle områder, ikke mindst madfronten. Traditionelt er den sønderjyske madkultur stærkt influeret af de madtraditioner, man har syd for grænsen og der er i dag allerede etableret netværk og samarbejder på rigtig mange områder. Dette gælder naturligvis også hele fødevarerområdet samt på uddannelses- og forskningsområdet.

Sønderborg som by er præget af et internationalt miljø. Der er adskillige store globale virksomheder i området som tiltrækker international arbejdskraft til regionen. Der er et internationalt studiemiljø omkring Syddansk Universitet, samt et nyt tiltag hvor EUC Syd fra august 2011 opretter International Baccalaureate, som er en international, engelsksproget gymnasieuddannelse. I Sønderborg er turistindustrien meget vigtig. Der kommer hvert år mange turister til området, hvilket påvirker de gastronomiske tilbud, der findes i byen. Sidst, men ikke mindst, er Sønderborg en by med en høj koncentration af nydanskere, som ligeledes bidrager til, at det gastronomiske udtryk i byen er bredt og internationalt inspireret.

Vidensbank – at opsamle, bearbejde og sprede viden om emner inden for mad og måltider

Der er allerede gang i rigtig mange spændende og nytænkende projekter inden for fødevarerområdet i regionen. Dette betyder også, at der allerede findes mange erfaringer i forhold til udvikling af kvalitetsprodukter, sundhed og ernæring og et bredt kendskab til de forskellige kundesegmenter, som fødevarerækeden henvender sig til.

Efteruddannelse er på dagsordenen mange steder især i den offentlige sektor, hvor nye regler om bespisning af børn i daginstitutionerne samt et fokus på sundhed, ernæring, sensorik samt økonomi i forbindelse med bespisning af ældre er på den politiske dagsorden. Herudover skærpes kvalitetskravene til de mange måltider, der serveres rundt om i landets mange kantiner løbende. For såvel private som offentlige leverandører gælder, at fødevarer sikkerheden er et emne, der konstant er til debat i medierne.

Konsortiet har allerede erfaringer med at lede og deltage i projekter af større og mindre omfang. Her kan nævnes: Sundheds- og trivselsprojekter i Sønderborg Kommune, efteruddannelsesaktiviteter inden for syge- og plejeområde, kurser for kantinepersonale, hygiejne- kurser på forskellige niveauer osv. Der forefindes således en grundig viden om behov ifht efteruddannelse i forskellige dele af fødevarekæden samt netværk og kontakter til nøglepersoner. På uddannelsesområdet står konsortiet stærkt. Der er langvarige traditioner for at arbejde dels horisontalt på tværs mellem ungdomsuddannelsesinstitutionerne i regionen, men også vertikalt med folkeskoler og på højere niveau med bl.a. Syddansk Universitet, Universitet i Flensburg samt UC Syd i Haderslev omkring professionsuddannelserne inden for sundhed og ernæring. Desuden er der et tæt samarbejde med de faglige organisationer på området, her kan nævnes Kost- og ernæringsforbundet, Horesta, 3F osv. Dette betyder således, at konsortiet vil have let ved at kunne knytte de relevante kontakter samt assistere i projektsammenhænge på lokalt, nationalt og internationalt plan.

Koblingsboks for aktører inden for mad og måltider – fremme samarbejde på tværs af fødevarekæden samt etablere links til andre områder

Konsortiets medlemmer har som nævnt et stort netværk af kontakter til offentlige og private organisationer, der er vigtige medspillere på dette område. Konsortiet kan således fungere som generator i forhold til at bringe aktører på tværs af hele værdikæden i spil. Dette gælder især på lokalt plan, men erfaringer fra andre sammenhænge og samarbejder betyder, at der også kan skabes samarbejdsrelationer nationalt og internationalt.

Konsortiet samarbejder desuden med mange aktører uden for fødevarekæden, hvor der kunne trækkes links til MADX. Her tænkes bl.a. på Danfoss Universe og deres Research Lab, som primært beskæftiger sig med forskningsprojekter inden for undervisning, læring, kreativitet og innovation. Et tæt samarbejde mellem Danfoss Universe, lokale innovative fødevarereproducenter, uddannelsesinstitutioner samt MAD X ville være en oplagt mulighed for at udbrede og forankre MADX's arbejde. Der findes mange andre mindre organisationer inden for design og innovation, som kunne være interessante samarbejdspartnere for MADX i Sønderborg.

En placering af MADX i Sønderborg vil ligeledes kunne bidrage til, at der skabes en række fælles projekter og aktiviteter på tværs af private og offentlige aktører. Der vil bl.a. sættes fokus på bæredygtighed, et emne som man har arbejdet meget aktivt med i Sønderborg i form af målet om at blive CO2-neutral kommune i 2029 og Project Zero, som har involveret en lang række aktører. Fokus på bæredygtighed er noget som allerede nu indtænkes hos mange aktører i fødevarebranchen, men som kommer meget tydeligere til udtryk i fremtiden.

Oplevelsesgenerator inden for mad og måltider

Konsortiet har allerede erfaringer med at arrangere events og deltage i forskellige arrangementer, hvor der er fokus på at præsentere og informere om fødevarerbranchen. Det spænder bredt fra høstmarked i Sønderborg, Gourmet events i Åbenrå og andre byer, deltagelse i dyrskuer, Møllens Marked (Skærtøft Mølle ca. 5000 besøgende), Høstfest 2010 (Naturmælk ca. 3000 besøgende), Vadehavskonkurrence samt landskampe for kokkelever osv. Desuden laver diverse restauranter i området spændende happenings og events i løbet af året, som henvender sig til forskellige grupper af gæster. Endelig er Sønderborg Kommune en meget aktiv medspiller ifht at formidle og igangsætte en lang række aktiviteter med fokus på sundhed gennem projektet "Generation Sund", her indgår kost og ernæring som meget vigtige fokusområder.

Alt i alt foregår der løbende en række lokale arrangementer, hvor der sættes fokus på det brede sundhedsperspektiv, de gode råvarer samt undervisning og vejledning i hvordan man kan arbejde med dette både som professionel og privat person.

Konsortiet bag MadX-ansøgningen forpligter sig til at tage vare på MadX i den udstrækning, der er behov. Konsortiet har åbnet et sekretariat hos Sønderborg Erhvervs- og Turistcenter, der dels påtager sig at være incoming bureau og varetage alle serviceopgaver, til MadX er på plads. Samtidig varetager sekretariatet også opbygningen af foreningen MadX Supporters, der vil være en forening af brugere, kunder, leverandører, samarbejdspartnere, kulinariske venner, spisesteder, uddannelsessteder, forskningsenheder m.m., og hvor sekretariatet påtager sig servicering, nyhedsbreve, gruppering af medlemmer efter interesse m.m.m., så MadX har en funderet relationsflade klar, når MadX er klar, og så ingen tid spildes.

Konsortiet i Sønderborg påtager sig at stille de nødvendige lokaler til rådighed, dels fast på EUC Syd, hvor der forefindes såvel kontor, undervisnings- som praktiske køkkenfaciliteter og i samarbejde med lokale interessenter, som har faciliteter indrettet i forhold til specielle faglige fokus områder. Konsortiet stiller sig naturligvis til rådighed ifht kontakten til disse interessenter.

Med venlig hilsen

Hans Lehmann

Vicedir. EUC Syd

Aase Nygaard

Borgmester

Kim Valbum

Dir., SET